

Siden jeg er ved Seminarierne, vil jeg sige, at jeg er ikke nogen Ven af det Forslag, som er opført paa Finanslovsforslaget for i Aar, og som gaar ud paa, at man skal tillade Kvinder at søge Optagelse paa to af vore Seminarier, nemlig i Ranum og i Skaarup. Jeg tror ikke, det er rigtigt, at man gaar den Vej. Jeg synes, det er langt bedre at støtte ubemidlede Kvinder, som egner sig til og har Lyst til at blive uddannet som Lærerinder, til at faa deres Uddannelse paa de private Kvindeseminarier. Man skal helst holde sig fra dette Eksperiment at sætte unge Kvinder ind paa Statsseminarier, der er oprettede for at uddanne Lærere.

Saa var det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds inde paa Spørgsmaalet om Fortsættelsesskoler. Jeg har den største Sympati for disse Skoler, jeg deler det ærede Medlems Sympati for, at unge Mennesker i Overgangsalderen faar en fyldigere Undervisning end den, de har kunnet faa i Skolen i deres Barnealder. Men jeg har aldrig opfattet Sagen saaledes, at Meningen med disse Skoler, hvad enten man vil kalde dem Fortsættelsesskoler eller Ungdomsskoler eller Efterskoler — det er lige meget med Navnet —, skulde være, at de skulde blive en Tvangsforanstaltning. Det er ikke et Paabud, men det er fra Lovgivningsmagten et Tilbud til de unge Mennesker, at de, naar Kommunerne tager sig af denne Sag, kan faa en saadan Undervisning. Og saaledes ønsker jeg, at det skal blive ved med at være. Det ærede Medlem har udtalt, at overfor Kommunerne var der ingen Anledning til at øve Tvang. Hvis der var Mangler, ændrede det sig nok ved Hjælp af den almindelige Valgret. Han mente, der heller ikke var Anledning til at øve Tvang overfor de unge Mennesker, som er ude over Barnealderen, men han mente, at der var Anledning til at øve Tvang overfor Husbonderne. Det tror jeg, man skal være varsom med. Man maa ikke glemme, at i disse Par Aar, da man har søgt at oprette disse Skoler omkring i Kommunerne, har der været Mangel paa Arbejdskraft. Vi har lige talt om, hvorvidt Sikringsstyrken ikke kunde formindskes, og det er nævnt, at der for 2 Aar siden var indkaldt mellem 50,000 og 60,000 Mand. Denne store Sikringsstyrke er formindsket noget, vel med 14,000—15,000 Mand, men endnu er der nogle og tredive Tusind Mand inde ved Sikringsstyrken, og det medfører selvfølgelig en følelig Mangel paa Arbejdskraft

omkring i Kommunerne. Fortsættelsesskolerne er noget nyt, og man maa sørge for at meddele Oplysninger og interessere baade Husbonder og Forældre og dem, der overhovedet har, med disse Mennesker at bestille, for at faa dem til at opmuntre de unge Mennesker til at søge denne Undervisning. Men at bruge Tvang er jeg imod, det vil jeg advare imod. Ligesom Landbrugsskolerne og Højskolerne og de tekniske Skoler er Tilbud til den opvoksende Ungdom om at søge derhen for at faa en fyldigere Oplysning, end de ellers kan faa, saaledes skal ogsaa disse Efterskoler, Aftenskoler eller Ungdomsskoler være et Tilbud til de unge, men ikke en Tvangsforanstaltning overfor dem. Man skal efter min Mening have nogen Tilbid til Friheden.

Jeg skal ikke følge det ærede Medlem fra Holbæk (Nøhr), der berørte Spørgsmaalet om § 8 og Forholdene indenfor Folkeskolen. Jeg tror, det er en uretfærdig Beskyldning, naar det ærede Medlem siger, at Rigsdagen er ligeglad overfor Spørgsmaal vedrørende Folkeskolen. Det er den ikke, det er ikke rigtigt. Naar Spørgsmaal om Skolevæsen er til Behandling her, viser der sig at være en levende Interesse for disse Forhold. Den Regering, jeg stod i Spidsen for — minder jeg blot om —, forelagde et meget betydeligt Lovforslag vedrørende vore Skoleforhold, og dette Lovforslag blev vedtaget her i Tinget, men naaede ikke at komme igennem det andet Ting.

Angaaende Spørgsmaalet om Forholdene i Egebjerg, som det ærede Medlem fra Holbæk berørte, maa jeg sige, at jeg mener, Myndighederne har gjort Uret overfor det vedkommende Sogneraad. Embedet var blevet boykottet af Danmarks Lærerforening. Men Danmarks Lærerforenings Bestyrelse tillod, at en Mand, som skulde falde for § 8, maatte søge og faa Embedet, og af Hensyn til det Tryk, som blev øvet paa Biskoppen, gav han efter og kaldte en Mand, uagtet baade Sogneraadet og Skolekommissionen frabad sig at faa denne Mand kaldet til Lærer. Det ser løjerligt ud for mig, at samme Aar som man vedtager Grundloven af 5. Juni 1915, søger man at ignorere det kommunale Selvstyre i Egebjerg Kommune, thi det var det, man gjorde, og Beboerne gav det rette Svar derpaa, idet de alle tog deres Børn ud af den offentlige Skole og søgte en Lærer til at undervise disse Børn, fordi Beboerne med Rette følte sig krænkede over en saadan Adfærd.